

1873-06-22

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Wien

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Uden FA-nummer; kasse 13,1

Keywords:
Rejsebrev, bryggeriindretning,
bryggeriteknologi, industriel
arkæologi, rejsebreve

SUMMARY

J. C. Jacobsen er til bryggerikongres i Wien og skriver om sine oplevelser.

TRANSSKRIFTION

Søndag Aften 22/6. 73

Kjære Carl!

Da jeg mod Sædvane er kommen Hjem i Aften Kl. 11 og saaledes har en Time tilovers, vil jeg benytte den til at optegne noget om den forløbne Uges Indhold og da dette nærmest interesserer dig, retter jeg Brevet til dig, skjøndt det naturligviis ogsaa er bestemt for din Mama, Kogsbølle og hvem Andre det kan interessere.- I Torsdags Morges hørte vi først paa Congressen et interessant, orienterende Foredrag af Dr. Sindo i München Lærer i Physik og Mechanik over Principperne for Tilvirkning af kunstig Iis, hvoraf det fremgik at Ammoniak Maskinerne endnu ere billigste, men han ventede at man vilde opnaae endnu gunstigere Resultater med Methylæther som er meget flygtigere end Suovlæther; men uheldigviis saa letantændelig og udsat for Explosioner ved mindste Uforsigtighed, at det bliver betænkeligt at anvende det. Derefter holdt Windhausen et langt og kjedeligt Foredrag om sin Maskine med comprimeret Luft, som drev de fleste Tilhørere bort, og Fortsættelsen af det Causerie /indslag blev derfor udsat til næste Dag. Da man derpaa havde spist Frokost begav man sig til Klein Schwechat, for at besee Bryggeriet. Til min og Manges Forundring saae vi der, ligesaalidt som i ..., Noget til Hr. Dreher, som synes at være bleven meget fornem. Der var heller ingen Orden eller Plan i Omvisningen. Ved Hatt's Hjælp fik jeg dog omtrent Alt at see, men det var ikke meget opbyggeligt. Utroligt svineri overalt, det var Billedet vi modtog. Intet Nyt eller Interessant.

Til Slutning bleve vi førte til Beværtningshaven, hvor vi fik Mad og Øl, men hverken Dreher eller Nogen paa hans Vegne fungerede som Vært. Schwartz og Hatt gjorde en Afstikker til Goldenen Hirschen for at hilse paa Familien dér og noget efter kom Hatt tilbage og bad mig endelig gaae derover, da Familien længtes efter at see " den Vater des Herrn Carl". Jeg gik da med og det fornøiede mig at see de 2 unge Piger, som begge ere smukke og meget vakkre, navnlig har Louise et høist indtagende Væsen.- Jeg lovede at sende dem begge mit Photographie, hvilket fornøiede

dem meget. Dette har jeg gjort idag med Hatt, som tog derud for at sige Farvel og da han i Aften kom tilbage med deres Hilsner leverede han mig et Photographie af Louise som "Noget der vilde glæde mig", hvilket jeg forstod som om det var til mig, men det viste sig, at Photographiet var til ham, hvilket jeg dog ikke vilde lade gjælde og truede med at beholde det, osv, hvilket gav hele vor lille Kreds stor Moro. Omsider fik han det dog.-

I Onsdags gik vi efter Foredragene til Liesing, hvor Faber selv modtog os og deltog i at føre os omkring paa den ælskværdigste Maade. Jeg saae dér ogsaa flere ting af Interesse. Alt var ogsaa smukt og saa reenligt, som man seer det andetsteds, men intetsteds er der saa propert som paa Carlsberg. Til Slutning bleve vi beværtede i Haven, hvor Faber selv fungerede som Vært. Modsætningen til Modtagelsen hos Dreher var saa stor, at jeg og Flere fandt at han burde have en Tak og jeg tog Mod til mig og

udbragte som Udlænding en Skaal for ham, som syntes at gjøre almindelig Lykke og hvorfor han takkede mig hjerteligt.- Derefter tog en Deel af os til Brunnen, hvor jeg ogsaa saae Noget, som jeg kan bruge, og derpaa tilbage til Wien.

Om Torsdagen holdt Dr. Lintner fra Weihenstephan et meget interessant Foredrag og derefter gav en Hr. Schwarz fra New York en ret interessant Skildring af Bryggeriets Udvikling i Amerika. Da han deri omtalte Dampkogning som meget upræctisk, kunde jeg ikke lade det gaae uimodsagt, men jeg havde dog ikke Mod til paa staaende Fod at holde et tydsk Foredrag for en talrig Forsamling og bad derfor Præsidenten (den dag Stein) at anmelde en skriftlig Fremstilling fra mig om denne Dag med Begjæring at den maatte blive optaget i den trykte Beretning om Forhandlingerne hvilket med Acclamation blev modtaget. Efter et Besøg i Forening i Udstillingen tog Alle til Schwenders "Neue Welt" i Hutzing hvor der til vor Ære var, foruden en fortræffelig Musik og pragtfuld Belysning, et stort Liedertafel af en Sangforening som sang en Række Sange ganske fortrinligt. Hvilke deilige Stemmer af Dilettanter!

Den største Deel af Fredagen til Kl. 4 anvendte jeg til at skrive min lille Afhandling om Dampkogning, som synes at have vakt stor interesse. Jeg besøgte derefter Fr. Djørup eller rettere hans Kone, thi han er hele Dagen paa Arbeide og har uhyre meget at bestille og

har det særdeles godt. x) Frantz besøgte mig næste Morgen, men da vare Wolfhagen, Grøn og Lemnitz netop hos mig til en Conference, saa at jeg kun fik lidet talt med ham. Han bekræftede hvad hans Kone havde sagt, at det gik ham meget godt. Da jeg kom hjem derfra fik jeg omsider noget at spise, hvorpaa jeg modtog en billet fra Wolfhagen som 2 Gange havde søgt mig i en Sag af almindelig Interesse. Jeg kørte derfor strax ud til ham i Peuzing, ved hvilken Leilighed jeg mundtlig bragte ham og hans Kone Indbydelse til en dinér hos mig i Hotellet. Han kunde uheldigviis ikke komme Søndag, og det blev derfor opsat til Mandag.

Jeg har desuden indbudt Theophilus Hansen og hans Søster, begge Brødrene Bech, Alfred Benzon, Capt Levinsen, Grosserer Graa og P. Halkjer, Prof. W. Schmidt, Brenkopf med Kone. (Velten og Lefevre kunne desværre ikke komme, da de reiste idag) Stein, (Faber kan ikke komme) Taartelle, Johan Sedlmayr (gl. S. reiste igaar) Hatt, Schmitz og Schmidt fra Strassbourg, Foltman fra Rotterdam, Hau..... af Barth, og endnu et par Franskmænd. Jeg haaber det skal blive et behageligt Selskab.- Bourgevis har været her men reiste ogsaa idag.

Løverdags var der atter Foredrag, ikke videre interessante derefter i Udstillingen og saae bl. A Kraphs Ammoniakmaskine gjøre Iis i store Quantiteter. Derefter med Hatt's i Operaen til Propheten. Frøken Brandt var Fida og gjorde fortjent stormende Lykke. Hun spiller ligesaagodt som Frøken Pheil, storslaaet og gribende og synger som de bedste i Paris, ja bedre. Derpaa gik vi til Have selskabets Ga..., hvor vi toge Afsked med de Venner

[Afslutningen på brevet mangler]

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Jens Wiedewitz
indbragte en Bælt for Juni, som fjendte at gjære almindelig
Lykke og Jærfus som kaldte mig Gaudelest - Deres bog
en Delt af et lit. Brevne, som jeg ogsaa saa meget, som
jag kan berige og drage tilbage til Wien.

Om Easotagen faldt Dr Lindner for Weibensstephan
et meget indtænksomt Brev og Deres gan en for Tid
for New York en ord indtænksomt Brev og begjæret
Brevet. Omvendt. Da som deri endelke den begjæret
som meget begjæret, Lunde jeg, der Lunde det gaae i indtænksomt,
men jeg fandt det, der Lunde det gaae Pleasent Lunde det faldt
et lit. Brev for en lunde Brev og det Deres
Profidantur (den dag Steen) at anmeldt en forfælle Lunde
Brev for mig om den dag med begjæret at den endelke
Lunde og begjæret. Den lunde Brev om Brev og lunde,
Lunde med Brev om den dag, efter et Brev
Lunde. Brev om den dag alle til Schwendens Brev
: Heltig som der lit. med den dag, som den dag
Brev og begjæret Brev, at Brev Lunde og en
Brev om den dag som den dag alle den dag
Lunde den dag Brev om den dag.

Den faldt Delt af den dag til 4 anmeldt jeg
lit. at den dag alle Brev om den dag,
som fjendte at den dag alle den dag. Den dag
Deres Dr. Delt alle den dag den dag, der den dag
den dag den dag og den dag alle den dag

J. C. JACOBSENS ARKIV
 CARLSBERGFONDET

4

Jeg det sandelig godt. Da jeg kom hjem droptes jeg af en
 meget alvorlig sygdom, som jeg maatte en liden for Walthagen
 i den 2. Gangs Landt sag mig: en Dag af almindelig Lægen
 og Hjerte droptes jeg ud til Paris: Tougier, og jule
 høstligst jeg mindelig begynde som og som i den sidste
 til en Dens sag mig: faldet. Jeg kunde ikke følge
 til Lægen Døden, og det blev dropt og det blev
 jeg som drøden indvandt Theophilus Kasper og Louis
 Kopp, Christian Beck, Alfred Meyer, Carl Lennemann
 Gustav Gran og J. Halkier, Prof. W. Schmidt, Brinkhoff
 og Lenz. (Vetter og Lesevord Lægen des navn til Lægen,
 da de var i den) Stein, (Tales læn til Lægen) Tschelke,
 Johan Sedlmayr (og i sidste Gang) Math. Schmidt og
 Schmidt for Straubenz, Follmann for Ralleben, Langemann
 og Bratt, og endelig et par Lægen. Jeg havde til det
 blev at befageligt tilfald. - Dermedes sag maatte men
 være og sag mig.

Lægen var det alle Døden, og vilde indvandt
 droptes: Kjøbmand og sag til de Kropp. Anvendt
 i den sag mig: Paris Gravitat. Droptes ind
 Kette: Operaen til Trophien Lægen Bratt var Tiden
 og gjordt faldt sag mig: Lægen. Jeg spillede ligeledes
 som Lægen Spiel, Droptes og gjordt og sag mig
 som de Lægen: Paris, ja Lægen. Dermedes sag mig: Lægen
 faldt sag mig: Lægen, sag mig Lægen ind de Lægen

4) Trost det lige mig i den Kæmpen, men i den Walthagen, som i den
 under sag mig: Lægen i den Døden, som og jeg kom for det Lægen
 som sag mig: Lægen, sag mig Lægen, sag mig Lægen, sag mig Lægen

72